

πλίνθων, ώς άλλως τε διακρίνει τις όμοιας πλίνθους και εις τώ προαύλιον τώ μόλις πρό είκοσαετίας άνιδρουθέντος παρά τή έρείπια ναϊδρίου και πρό πάντων εις τούς θόλους του κάτωθεν αυτου Σελδτζουικου τζαμιου, τούς κατασκευασθέντας κατά τώ 1375 έκ πλίνθων τώ ναου.

Πλήν τών όγκων τούτων εύρίσκονται εις ώρισμένα σημεία και ιδίως κατά τήν Άνατολικήν πλευράν μεγάλοι τετραγωνικοί λίθοι έξ ίσοδομικου κτίσματος προερχόμενοι. Κατά χώραν έν μόνον σημείον διεκρίνετο, ήτοι αί κορυφάι μαρμαρίνων πλαισίων πύλης κείμεναι κατά τήν νοτίαν πλευράν και έναντι τώ σημερινου ναϊδρίου.

β . Δοκιμαστικά έρευναί

Ός ήτο έπόμενον τώ στάδιον τών δοκιμαστικών έρευνών ήρξατο άπό τής άποχωματώσεως τής πύλης ταύτης τώ Ναου. άποτέλεσμα τής έρεύνης ταύτης ήτο ή άποκάλυψις τών πλαισίων τής πύλης έπιμελώς δια γλυφών κοσμουμένων και ή άνευρεσις τώ καταωφλιου αυτης εις βάθος 3,50 άπό τώ σημερινου εδάφους. Τώ υπέρθυρον άνευρέθη τεθραυσμένον εις δύο τεμάχια, ήλθον δ' εις φώς και δύο τμήματα έπιστυλιου μετά γλυφών άπολήγοντος εις όδόντας εις έν δέ τούτων ύάρχει κατά τώ μέσον γεγλυμμένον τώ ήμισυ ίσοσκελους σταυρου.

Καθορισθείσης ούτω τής έλαχίστης έπιχώσεως τώ μνημείου έστράφη ή προσοχή πρός καθορισμόν τώ πλάτους αυτου· πρός τούτο ύπεδοήθησεν ήμάς έτέρα κορυφή πλαισιου πύλης μόλις διαφαινομένη εις άπόστκσιν 32 περίπου μέτρων Β. τής άνευρεθείσης έτέρας. Η κατά τώ μέρος τούτο δοκιμαστική έρευνα έφερεν εις φώς τήν Β. πύλην τώ ναου, κειμένην εις τώ αυτώ βάθος.

Τής πύλης ταύτης άνευρέθη μόνον τώ άριστερόν πλαίσιον έκ λευκου μαρμαρου, κοσμούμενον δια γλυφών καταωτέρας τέχνης τών πλαισίων τής νοτίας πύλης.

Τέλος ή δοκιμαστική έρευνα περιωρίσθη εις τόν καθορισμόν

τῆς ἀψίδος πρὸς προορισμὸν τοῦ μήκουσ τοῦ ναοῦ. Αἱ δυσκολίαι τῆς δοκιμαστικῆς ταύτης ἐρεύνης ἦσαν ἀληθῶσ ἀνυπέρβλητοι· βαρύτατοι ἰσοδομικοὶ λίθοι ἐκάλυπτον τὸ μέσον τοῦ πρὸς ἀνατολᾶς χώρου, καθιστῶντες δυσκολωτάτην τὴν ἔρευναν. Μετεχειρίσθημεν τὰ ἐργαλεῖα τῆς Αὐστριακῆς σχολῆς καὶ διὰ τοῦ ἰκωνωτάτου ἐπιστάτου Ν. Λαλούδη, ἀντιπροσώπου ἐν Ἐφέσῳ τῆς Αὐστριακῆς σχολῆς, ὃν καὶ ἡμεῖσ προσελάδομεν ἐπιστάτην τῶν ἀνασκαφῶν, κατετοπίσθη ἰκανὸς ἀριθμὸς λίθων, ἐγκατεστήσαμεν δὲ καὶ τὸ ντεκοβίλ, ἵνα ῥίπτωνται εὐκολώτερον τὰ χῶματα Δ. τοῦ κάστρου.

Ἡ εὐθεῖα κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τομῆ, ἣν ἐχάρᾳμεν καὶ ἠκολουθήσαμεν, ὠδήγησεν ἡμᾶσ πρῶτον εἰς τὴν ἀνεύρεσιν κολοσσαίου πεσσοῦ ἰσοδομικῶσ διὰ τετραγῶνων λίθων ἐκτισμένου καὶ δεῦτερον εἰς τὴν ἀνεύρεσιν ἐτέρου ὁμοίωσ ἐκτισμένου ἀλλὰ μικροτέρου, ἀπέχοντοσ τοῦ πρώτου 12 μ. Ὁ τελευταῖοσ πεσσὸσ συνδέεται πρὸς πλινθόκτιστον τοῖχον, οὔτινοσ τὸ ἄκρον ἀπεδείχθη ὡσ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναζητουμένης ἀψίδοσ τοῦ ναοῦ. Κατὰ τὸ τέλος τῆς δευτέρας ἐβδομάδοσ διεκόπησαν αἱ δοκιμαστικαὶ ἔρευναι καὶ ἐγένετο ἔναρξισ συστηματικῆς ἀνασκαφῆς ἐνὸσ τῶν προσδιορισθέντων μερῶν τοῦ ναοῦ. Ἐκ τῶν δοκιμαστικῶν ἐρευνῶν ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἀνασκαφὴ ἐπεβάλλετο γὰ ἀρχίσιμ ἔκ δύο σημείων ἢ ἐκ τῶν ἀνευρεθεισῶν πυλῶν, αἵτινεσ ὑποτίθεται ὅτι εἶναι πύλαι νάρθηκοσ τοῦ ναοῦ ἢ ἐκ τοῦ ἱεροῦ βήματοσ, οὔτινοσ διεφαίνετο ἡ θέσισ. Καίτοι ἐπίπονον προεκρίναμεν γὰ ἀνασκάψωμεν τὸ ἱερὸν βῆμα καὶ οὔτωσ ἠρχίσαμεν τὴν συστηματικὴν ἀποχωμάτωσιν τοῦ χώρου τοῦ ἐκτεινομένου ἀπὸ τοῦ μεγάλου πεσσοῦ μέχρι τοῦ Ἄν. ἄκρου τοῦ κάστρου.

γ'. Συστηματικὴ ἀνασκαφὴ.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐνεργηθείσοσ μέχρι τῶν μέσων τοῦ ἰσταμένου μηνὸσ ἀνασκαφῆς εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

Ἀπεκαλύφθη ἡ κεντρικὴ ἡμικυκλικὴ ἐσωτερικὴ καὶ ἐξω-